

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 28 października 2021 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (WE) nr 6/2002 – Wzory wspólnotowe –
Artykuły 4, 6 i 11 – Powództwo o stwierdzenie naruszenia prawa do wzoru –
Niezarejestrowany wzór wspólnotowy – Postać części produktu – Warunki ochrony –
Część składowa produktu złożonego – Indywidualny charakter – Czynność
publicznego udostępnienia

W sprawie C-123/20

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożony przez Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości, Niemcy)
postanowieniem z dnia 30 stycznia 2020 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 4 marca 2020 r.,
w postępowaniu:

Ferrari SpA

przeciwko

Mansory Design & Holding GmbH,

WH,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Regan, prezes izby, C. Lycourgos, prezes czwartej izby, i M. Ilešič (sprawozdawca),
sędzia,

rzecznik generalny: H. Saugmandsgaard Øe,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu Ferrari SpA – R. Pansch i A. Sabellek, Rechtsanwälte,
- w imieniu Mansory Design & Holding GmbH oraz w imieniu WH – B. Ackermann,
Rechtsanwältin,

* Język postępowania: niemiecki.

- w imieniu rządu czeskiego – M. Smolek, J. Vlácil i T. Machovičová, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu włoskiego – G. Palmieri, w charakterze pełnomocnika, którą wspierał S. Fiorentino, avvocato dello Stato,
- w imieniu rządu polskiego – B. Majczyna, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej – É. Gippini Fournier, T. Scharf i J. Samnadda, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2021 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 4 ust. 2 lit. b), art. 6 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 i art. 11 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz.U. 2002, L 3, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2015, L 7, s. 5).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy Ferrari SpA a Mansory Design Holding GmbH (zwaną dalej „spółką Mansory Design”) oraz WH, członkiem zarządu tej spółki, w przedmiocie powództwa o stwierdzenie naruszenia oraz w przedmiocie dodatkowych żądań w związku z podnoszonym naruszeniem praw wynikających z niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego.

Ramy prawne

- 3 Motywy 6, 7, 16, 17, 21 i 25 rozporządzenia nr 6/2002 brzmią następująco:
  - „(6) Ponieważ cele proponowanego działania, mianowicie ochrona jednego prawa do wzoru w obrębie jednego obszaru obejmującego wszystkie państwa członkowskie, nie mogą być osiągnięte w zadowalającym stopniu przez państwa członkowskie ze względu na skalę i skutki stworzenia wzoru wspólnotowego oraz władz wzoru wspólnotowego [organu wspólnotowego właściwego w tej dziedzinie], dlatego mogą być łatwiejsze do osiągnięcia na poziomie wspólnotowym, [Unia] może przedsięwziąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 traktatu. [...]
  - (7) Rozszerzona ochrona wzoru przemysłowego nie tylko promuje udział poszczególnych twórców w całokształcie osiągnięć wspólnotowych w tym zakresie, lecz również wspiera innowacje i rozwój nowych produktów i inwestycji w ich produkcji.

[...]

- (16) Niektóre z [sektorów gospodarki Unii] tworzą znaczną liczbę wzorów produktów, często o krótkiej żywotności rynkowej, w przypadku których korzystna jest ochrona nieobciążona formalnościami rejestracyjnymi, a okres trwania ochrony ma mniejsze znaczenie. Jednocześnie istnieją sektory przemysłu, które doceniają korzyści płynące z rejestracji dla zwiększenia pewności prawnej, którą zapewnia i która wymaga możliwości dłuższego czasu trwania ochrony, odpowiadającemu przewidywanej żywotności rynkowej ich produktów.
- (17) Wynika stąd potrzeba dwóch form ochrony, z których jedna jest krótkoterminowa i odnosi się do niezarejestrowanego wzoru, natomiast druga przeznaczona jest dla wzoru zarejestrowanego na dłuższy okres.

[...]

- (21) Wyłącznie charakter prawa nadanego zarejestrowanemu wzorowi wspólnotowemu jest zgodny z jego większą pewnością prawną. Uznaje się za właściwe, że niezarejestrowanemu wzorowi wspólnotowemu powinno się jednakże zapewnić prawo chroniące wyłącznie przed kopiowaniem. Ochrona nie może zatem obejmować produktów stanowiących rezultat wzoru stworzonego niezależnie przez innego twórcę. Niniejsze prawo powinno obejmować również handel produktami zawierającymi naruszające wzory.

[...]

- (25) Sektory przemysłu wytwarzające znaczną liczbę wzorów o prawdopodobnie krótkiej żywotności, w krótkich okresach czasu, z których tylko niektóre mogą zostać ostatecznie skomercjalizowane, uznają brak rejestracji wzoru wspólnotowego za korzystny [...].

- 4 Artykuł 1 tego rozporządzenia, zatytułowany „Wzór wspólnotowy”, stanowi w ust. 2 lit. a):

„Wzór jest chroniony:

- a) jako »niezarejestrowany wzór wspólnotowy«, jeżeli jest udostępniany publicznie w sposób przewidziany w niniejszym rozporządzeniu”.

- 5 Artykuł 3 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Definicje”, stanowi:

„Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) »wzór« oznacza postać całego lub części produktu, wynikającą w szczególności z cech linii, konturów, kolorystyki, kształtu, tekstury i/lub materiałów samego produktu i/lub jego ornamentacji;
- b) »produkt« oznacza każdy przedmiot przemysłowy lub rękodzielniczy, włączając w to między innymi części przeznaczone do stworzenia produktu złożonego, opakowanie, wygląd zewnętrzny, symbole graficzne oraz kroje pisma typograficznego, jednakże z wyłączeniem programów komputerowych;
- c) »produkt złożony« oznacza produkt, który składa się z wielu części, które mogą być zastępowane, umożliwiając rozłożenie i ponowne złożenie tego produktu”.

- 6 Artykuł 4 przytaczanego rozporządzenia, zatytułowany „Warunki ochrony”, stanowi w ust. 1 i 2:
- „1. Wzór jest chroniony jako wzór wspólnotowy w zakresie, w jakim ten wzór jest nowy i posiada indywidualny charakter.
2. Wzór stosowany lub zawarty w produkcie, który stanowi część składową produktu złożonego, jest uważany za nowy i posiada indywidualny charakter jedynie:
- a) jeżeli część składowa włączona do produktu złożonego pozostaje widoczna podczas zwykłego używania tego produktu; i
- b) w stopniu, w jakim te widoczne cechy części składowej spełniają swoje wymogi co do nowości i indywidualnego charakteru”.
- 7 Artykuł 5 rozporządzenia nr 6/2002, zatytułowany „Nowość”, przewiduje w ust. 1 lit. a):
- „Wzór uważa się za nowy, jeśli identyczny wzór nie został udostępniony publicznie:
- a) w przypadku niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego, przed datą pierwszego publicznego udostępnienia wzoru, o którego ochronę się wnosi;
- [...]”.
- 8 Artykuł 6 tego rozporządzenia, zatytułowany „Indywidualny charakter”, stanowi w ust. 1 lit. a):
- „Wzór jest uznany za posiadający indywidualny charakter, jeśli całościowe wrażenie, jakie wywołuje na poinformowanym użytkowniku, różni się od wrażenia, jakie wywiera na tym użytkowniku wzór, który został udostępniony publicznie:
- a) w przypadku niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego, przed datą pierwszego publicznego udostępnienia wzoru, o którego ochronę się wnosi”.
- 9 Artykuł 7 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Ujawnienie”, stanowi w ust. 1:
- „Do celów stosowania art. 5 i 6 uważa się, że wzór został udostępniony publicznie, jeżeli został opublikowany po zarejestrowaniu lub w inny sposób, lub wystawiony, wykorzystany w handlu, lub w inny sposób ujawniony, przed datą określoną w art. 5 ust. 1 lit. a) i art. 6 ust. 1 lit. a) lub w art. 5 ust. 1 lit. b) i art. 6 ust. 1 lit. b), z wyjątkiem przypadków, gdy wydarzenia te nie mogły stać się dostatecznie znane podczas zwykłego toku prowadzenia spraw środowiskom wyspecjalizowanym w danej branży, działającym [w Unii]. Wzoru nie uważa się za udostępniony publicznie, jeśli został on ujawniony jedynie osobie trzeciej pod wyraźnym lub dorozumianym warunkiem zachowania poufności”.
- 10 Artykuł 11 przytaczanego rozporządzenia, zatytułowany „Czas trwania ochrony niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego”, stanowi:
- „1. Wzór spełniający wymagania sekcji 1 jest chroniony jako niezarejestrowany wzór wspólnotowy przez okres trzech lat, rozpoczynający się od dnia, w którym został po raz pierwszy udostępniony publicznie [w Unii].

2. Do celów ust. 1 uważa się, że wzór został publicznie udostępniony [w Unii], jeżeli został w taki sposób opublikowany, wystawiony, wykorzystany w handlu lub w inny sposób ujawniony, że wydarzenia te mogły stać się dostatecznie znane podczas zwykłego toku prowadzenia spraw środowiskom wyspecjalizowanym w danej branży, działającym [w Unii]. Wzoru nie uważa się za udostępniony publicznie, jeśli został on ujawniony jedynie osobie trzeciej pod wyraźnym lub dorozumianym warunkiem zachowania poufności”.

- 11 Zgodnie z art. 19 rozporządzenia nr 6/2002, zatytułowanym „Prawa ze wzoru wspólnotowego”:

„1. Zarejestrowany wzór wspólnotowy przyznaje jego właścicielowi wyłączne prawo do jego używania i zakazywania osobom trzecim jego używania, które nie mają jego zgody [bez jego zgody]. Wyżej wymienione używanie obejmuje, w szczególności, wytwarzanie, oferowanie, wprowadzanie do obrotu, import, eksport lub używanie produktu, w którym wzór jest zawarty bądź zastosowany, lub składowanie takiego produktu w tych celach.

2. Jednakże właściciel niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego nabywa prawo zakazu działań wymienionych w ust. 1 wyłącznie w przypadku, jeżeli sporne używanie wynika z naśladowania chronionego wzoru.

Sporne używanie nie uważa się za wynikające ze skopiowania chronionego wzoru, jeżeli naśladowanie jest wynikiem pracy twórcy, który [co do którego] można uznać, że nie znał wzoru ujawnionego przez właściciela.

[...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 12 Ferrari jest producentem samochodów wyścigowych i sportowych z siedzibą we Włoszech. Jego model wysokiej klasy FXX K, produkowany w bardzo ograniczonej liczbie egzemplarzy, jest przeznaczony wyłącznie do jazdy na torach wyścigowych.
- 13 Ferrari przedstawiło model FXX K po raz pierwszy w komunikacie prasowym z dnia 2 grudnia 2014 r. Komunikat ten zawierał dwie następujące fotografie ukazujące, odpowiednio, widok boczny i widok przedni tego pojazdu:

- 14 Ferrari FXX K istnieje w dwóch wariantach, które różnią się wyłącznie kolorem elementu „V” znajdującego się na jego masce. W pierwszym z tych wariantów ów element „V” jest czarny, z wyjątkiem jego dolnego szpica, który jest tego samego koloru co podstawowy kolor pojazdu. W drugim wariantcie rzeczony element „V” jest w całości koloru czarnego.
- 15 Spółka Mansory Design, której członkiem zarządu jest WH, to przedsiębiorstwo zajmujące się personalizacją samochodów wysokiej klasy. Spółka Mansory Design ma siedzibę w Niemczech, gdzie znajduje się również miejsce zamieszkania WH. Od 2016 r. spółka Mansory Design produkuje i sprzedaje zestawy akcesoriów do personalizacji zwane „zestawami tuningowymi”, służące do zmiany postaci Ferrari 488 GTB, który jest seryjnie produkowanym modelem drogowym dostępnym od 2015 r. w taki sposób, aby upodobnić go do Ferrari FXX K.
- 16 Spółka Mansory Design oferuje kilka zestawów umożliwiających zmianę postaci Ferrari 488 GTB, w tym dwie wersje „zestawu przedniego”, odzwierciedlające dwa warianty Ferrari FXX K – w jednej z tych wersji element „V” na masce jest koloru czarnego, z wyjątkiem jego dolnego szpica, zaś w drugiej z nich jest cały czarny. W przypadku całkowitej transformacji Ferrari 488 GTB wymieniana jest większa część widocznego poszycia nadwozia. W marcu 2016 r. podczas Międzynarodowego Salonu Samochodowego w Genewie (Szwajcaria) spółka Mansory Design przedstawiła pojazd, który został poddany takiej transformacji, pod nazwą Mansory Siracusa 4XX.
- 17 Ferrari uważa, że rozprowadzanie tych „zestawów tuningowych” przez spółkę Mansory Design stanowi naruszenie praw wynikających z jednego lub więcej niż jednego z niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych, których Ferrari jest właścicielem.
- 18 Tytułem głównym Ferrari twierdziło, że rozprowadzanie „zestawów przednich” stanowi naruszenie pierwszego z należących do niego niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych, odnoszącego się do części jego modelu FXX K, na którą składają się: element maski w kształcie litery „V”, wystający pośrodku z tego elementu i umieszczony wzdłużnie element w kształcie płetwy nazywany „strake”, zintegrowany ze zderzakiem dwuwarstwowy spojler przedni i środkowy oraz pionowy mostek łączący przedni spojler z maską. Zdaniem Ferrari część ta jest postrzegana jako całość charakteryzująca specyficzne „rysy oblicza” tego pojazdu i jednocześnie wzbudza skojarzenie z samolotem lub bolidem Formuły 1. Według Ferrari ów niezarejestrowany wzór wspólnotowy zrodził się w momencie opublikowania komunikatu prasowego z dnia 2 grudnia 2014 r.
- 19 Ferrari podnosiło posiłkowo, że jest właścicielem drugiego niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego dotyczącego dwuwarstwowego spojlera przedniego, który powstał wraz z publikacją komunikatu prasowego z dnia 2 grudnia 2014 r. lub najpóźniej w momencie ukazania się w dniu 3 kwietnia 2015 r. filmu o tytule „Ferrari FXX K – The Making Of”, a do którego prawa także zostały naruszone w wyniku rozprowadzania przez spółkę Mansory Design „zestawów przednich”.
- 20 Tytułem dalszego żądania ewentualnego Ferrari oparło swoje powództwo na trzecim niezarejestrowanym wzorze wspólnotowym obejmującym postać Ferrari FXX K jako całości, ujawnionym na fotografii pojazdu w widoku ukośnym, która także ukazała się w komunikacie prasowym z dnia 2 grudnia 2014 r.
- 21 W odniesieniu do części zamiennych oferowanych w sprzedaży na terytorium Republiki Federalnej Niemiec Ferrari powołało się również na prawa wynikające z ochrony przed naśladownictwem na mocy przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

- 22 W pierwszej instancji Ferrari, opierając się na tych różnych podstawach, wystąpiło z żądaniem zaniechania w całej Unii wytwarzania, oferowania, wprowadzania do obrotu, importu i eksportu, używania lub posiadania spornych akcesoriów w tych celach oraz z szeregiem żądań dodatkowych, dotyczących mianowicie przedstawienia dokumentów rachunkowych, wycofania i zniszczenia rozpatrywanych produktów oraz zasądzenia odszkodowania. Landgericht Düsseldorf (sąd krajowy w Düsseldorfie, Niemcy) oddalił te żądania w całości.
- 23 Od tego wyroku Ferrari wniosło apelację do Oberlandesgericht Düsseldorf (wyższego sądu krajowego w Düsseldorfie, Niemcy), podnosząc, że jego żądania dotyczące zaniechania oraz żądania dotyczące wycofania i zniszczenia rozpatrywanych produktów w zakresie, w jakim były oparte na prawach wynikających z powołanych wzorów wspólnotowych, stały się bezprzedmiotowe z powodu ich wygaśnięcia, co nastąpiło w dniu 3 grudnia 2017 r. Ferrari podtrzymało natomiast w szczególności żądania naprawienia poniesionej przez nie szkody.
- 24 Sąd apelacyjny oddalił apelację Ferrari, uznając jego roszczenia z tytułu wspomnianych niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych za bezzasadne. Zdaniem tego sądu pierwszy wzór wspólnotowy, na który się powołano, dotyczący części Ferrari FXX K opisanej w pkt 18 niniejszego wyroku, nigdy nie istniał, ponieważ Ferrari nie wykazało spełnienia minimalnych wymogów dotyczących pewnej samodzielności i pewnej spójności kształtu. Sąd apelacyjny ustalił, że drugi wzór wspólnotowy, na który powołuje się Ferrari, dotyczący postaci dwuwarstwowego spojlera przedniego, również w rzeczywistości nie istnieje, ponieważ także nie spełnia przesłanki spójności kształtu. Jeśli chodzi o trzeci z powoływanych wzorów, dotyczący postaci Ferrari FXX K jako całości, to w ocenie tego sądu wzór taki rzeczywiście istnieje, jednak spółka Mansory Design nie naruszyła związanych z nim praw.
- 25 Ferrari wniosło zatem skargę rewizyjną do Bundesgerichtshof (federalnego trybunału sprawiedliwości, Niemcy). Sąd ten, który dopuścił skargę do rozpoznania, uważa, że rozstrzygnięcie w przedmiocie tej skargi zależy od wykładni rozporządzenia nr 6/2002, a w szczególności od tego, w jakich okolicznościach postać części produktu, w niniejszym przypadku ta, na którą Ferrari powołuje się w odniesieniu do części modelu FXX K, może zgodnie z tym rozporządzeniem korzystać z ochrony jako niezarejestrowany wzór wspólnotowy.
- 26 W tym kontekście sąd odsyłający zastanawia się, po pierwsze, nad kwestią tego, czy publiczne udostępnienie w rozumieniu art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002 obrazu produktu w całości stanowi jednocześnie ujawnienie wzorów części tego produktu.
- 27 Przy założeniu, że tak jest, sąd odsyłający zastanawia się, po drugie, czy postać części produktu, aby stanowić osobny wzór, odrębny od wzoru tego produktu, powinna, jak orzekł sąd odwoławczy, wykazywać pewną samodzielność i pewną spójność kształtu, pozwalające stwierdzić, że postać tej części nie wtapia się całkowicie w postać rozpatrywanego produktu, lecz przeciwnie, wywołuje całościowe wrażenie odrębne od całościowego kształtu tego produktu.
- 28 W tych okolicznościach Bundesgerichtshof (federalny trybunał sprawiedliwości) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy poprzez ujawnienie obrazu całego produktu mogą powstać niezarejestrowane wzory wspólnotowe poszczególnych części produktu zgodnie z art. 11 ust. 1 i art. 11 ust. 2 zdanie pierwsze rozporządzenia nr 6/2002?
- 2) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze:

Jakie kryterium prawne należy przyjąć w ramach oceny indywidualnego charakteru w rozumieniu art. 4 ust. 2 lit. b) oraz art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 6/2002 przy ustalaniu całościowego wrażenia w przypadku części składowej, która – tak jak przykładowo element nadwozia pojazdu – stanowi część produktu złożonego? Czy można oprzeć się w szczególności na tym, czy w odczuciu poinformowanego użytkownika postać części składowej nie wtapia się całkowicie w postać produktu złożonego, lecz posiada pewną odrębność i pewną spójność kształtu umożliwiającą stwierdzenie całościowego wrażenia estetycznego, które jest niezależne od całościowego kształtu produktu?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 29 Poprzez dwa pytania, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002 należy interpretować w ten sposób, że publiczne udostępnienie obrazów produktu, takie jak publikacja zdjęć pojazdu, może prowadzić do publicznego udostępnienia wzoru dotyczącego części lub części składowej tego produktu, a jeśli tak, to w jakim stopniu postać części produktu w rozumieniu art. 3 lit. a) tego rozporządzenia lub postać części składowej produktu złożonego w rozumieniu art. 3 lit. c) i art. 4 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia powinna być odrębna od produktu jako całości, by można było ocenić, czy postać ta ma indywidualny charakter w rozumieniu art. 6 ust. 1 owego rozporządzenia.
- 30 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 3 lit. a) rozporządzenia nr 6/2002 wzór oznacza „postać całego lub części produktu, wynikającą w szczególności z cech linii, konturów, kolorystyki, kształtu, tekstury lub materiałów samego produktu lub jego ornamentacji”. Wynika z tego, że w ramach systemu przewidzianego przez rozporządzenie nr 6/2002 na postać wzoru składają się jego elementy, które mają decydujące znaczenie (wyroki: z dnia 21 września 2017 r., *Easy Sanitary Solutions* i *EUIPO/Group Nivelles*, C-361/15 P i C-405/15 P, EU:C:2017:720, pkt 62; a także z dnia 8 marca 2018 r., *DOCERAM*, C-395/16, EU:C:2018:172, pkt 25).
- 31 Co się tyczy celu rozporządzenia nr 6/2002, należy zauważyć, że według jego motywów 6 i 7 rozporządzenie to ustanawia ochronę wzorów w obrębie jednego obszaru obejmującego wszystkie państwa członkowskie, przy czym rozszerzona ochrona wzoru przemysłowego ma między innymi wspierać innowacje i rozwój nowych produktów i inwestycje w ich produkcję. Trybunał uściślił już także, że celem tego rozporządzenia jest zapewnienie skutecznej ochrony wzorów wspólnotowych (wyrok z dnia 27 września 2017 r., *Nintendo*, C-24/16 i C-25/16, EU:C:2017:724, pkt 73 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 32 Ponadto z motywów 16 i 25 rozporządzenia nr 6/2002 wynika, że ustanawiając system niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego, prawodawca Unii zamierzał, celem wsparcia innowacji, chronić wzory stosowane lub zawarte w produktach o krótkiej żywotności rynkowej, w odniesieniu do których ich twórcy pragną uzyskać szybką i skuteczną ochronę bez konieczności dopełnienia formalności rejestracyjnych i dla których czas trwania ochrony odgrywa drugorzędną rolę.
- 33 Materialne przesłanki wymagane dla objęcia ochroną wzoru wspólnotowego, niezależnie od tego, czy jest on zarejestrowany czy niezarejestrowany, a mianowicie nowość i indywidualny charakter w rozumieniu art. 4–6 rozporządzenia nr 6/2002, są takie same zarówno w odniesieniu do samych produktów, jak i części danego produktu. Jednakże w przypadku ochrony postaci części składowej produktu złożonego należy uwzględnić wymogi zawarte w art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia.

- 34 W niniejszym wypadku do sądu odsyłającego należy ustalenie, czy elementy nadwozia pojazdu, którego dotyczy postępowanie główne, są „częściami produktu” w rozumieniu art. 3 lit. a) rozporządzenia nr 6/2002, czy też „częściami składowymi produktu złożonego” w rozumieniu art. 3 lit. c) i art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia. Do Trybunału należy jednak udzielenie temu sądowi wszelkich wskazówek przydatnych do rozstrzygnięcia toczącego się przed nim sporu (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 4 lipca 2019 r., Tronex, C-624/17, EU:C:2019:564, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 35 Sąd odsyłający zastanawia się, po pierwsze, nad kwestią, czy publiczne udostępnienie w rozumieniu art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002 obrazu produktu w całości stanowi jednocześnie ujawnienie wzorów części tego produktu.
- 36 W tym względzie należy zauważyć, że zgodnie z art. 1 ust. 2 lit. a) rozporządzenia nr 6/2002, jeżeli materialne przesłanki uzyskania ochrony są spełnione, formalnym warunkiem dla powstania niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego jest jego publiczne udostępnienie na zasadach określonych w art. 11 ust. 2 tego rozporządzenia. Zgodnie z tym ostatnim przepisem uważa się, że wzór został publicznie udostępniony w Unii, „jeżeli został w taki sposób opublikowany, wystawiony, wykorzystany w handlu lub w inny sposób ujawniony, że wydarzenia te mogły stać się dostatecznie znane podczas zwykłego toku prowadzenia spraw środowiskom wyspecjalizowanym w danej branży, działającym [w Unii]”.
- 37 A zatem z przytoczonego przepisu wynika, że niezarejestrowany wzór wspólnotowy powstaje z dniem jego pierwszego publicznego udostępnienia w Unii. Zgodnie bowiem z tym przepisem wzór zostaje „ujawniony” w momencie jego publicznego udostępnienia w czasie wydarzeń, które podczas zwykłego toku prowadzenia spraw mogły „stać się dostatecznie znane środowiskom wyspecjalizowanym” w danej branży, działającym w Unii. Kryterium to może zostać spełnione, w przypadku gdy przedstawienie spornego wzoru zostało udostępnione działającym w owej branży handlowcom (zob. podobnie wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., H. Gautzsch Großhandel, C-479/12, EU:C:2014:75, pkt 30).
- 38 W rezultacie, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 64 opinii, aby publiczne udostępnienie wzoru produktu jako całości oznaczało jednocześnie ujawnienie wzoru części tego produktu, konieczne jest, aby postać tej części produktu była wyraźnie rozpoznawalna w momencie dokonania tego ujawnienia. W przeciwnym razie środowiska wyspecjalizowane nie będą bowiem mogły się z nimi dostatecznie zapoznać, jak tego wymaga art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002.
- 39 W tym względzie Trybunał wskazał już w odniesieniu do zarejestrowanych wzorów wspólnotowych, że wspólnotowy system wzorów wynikający z rozporządzenia nr 6/2002 wymaga, aby przedstawienie wzoru pozwalało na wyraźne określenie tego wzoru, tak aby podmioty gospodarcze dysponowały istotnymi informacjami dotyczącymi praw osób trzecich (zob. podobnie wyrok z dnia 5 lipca 2018 r., Mast-Jägermeister/EUIPO, C-217/17 P, EU:C:2018:534, pkt 54, 55, 60). Rozważania te są również istotne w przypadku niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych, ponieważ aktualni i potencjalni konkurenci twórcy lub podmiotu korzystającego ze spornego wzoru również w takim wypadku potrzebują jasnych i precyzyjnych informacji.
- 40 Niemniej jednak wymóg dotyczący zdolności do określenia przedmiotu ochrony, który przyczynia się do osiągnięcia pewnego poziomu pewności prawa w ramach systemu ochrony niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych, nie nakłada na twórców obowiązku ujawnienia w sposób odrębny każdej części ich produktów, w odniesieniu do których chcą oni skorzystać

z ochrony niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego. Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 70 opinii, obowiązek taki byłby sprzeczny z celem prostoty i szybkości, który, jak zauważył Trybunał, uzasadniał ustanowienie niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego (zob. podobnie wyrok z dnia 19 czerwca 2014 r., *Karen Millen Fashions*, C-345/13, EU:C:2014:2013, pkt 42).

- 41 Co więcej, jak wskazał rzecznik generalny w pkt 76 opinii, nałożenie na twórców obowiązku odrębnego ujawnienia wzoru dotyczącego części produktu w imię pewności prawnej osób trzecich prowadziłoby do naruszenia zamierzonej przez prawodawcę Unii równowagi systemu ochrony niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych, który ze swej natury wiąże się ze zmniejszeniem poziomu tej pewności w porównaniu z poziomem właściwym dla zarejestrowanych wzorów wspólnotowych.
- 42 W tym względzie należy przypomnieć, że poziom ochrony, z którego korzysta właściciel niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego, także jest obniżony. Z jednej strony na podstawie art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002 właściciel niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego jest chroniony wyłącznie przed „naśladowaniem” wzoru. Z drugiej strony czas trwania ochrony przyznanej właścicielom niezarejestrowanych wzorów wspólnotowych jest ograniczony, zgodnie z art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 6/2002, do trzech lat od daty pierwszego publicznego udostępnienia.
- 43 W związku z tym, ponieważ prawodawca Unii nie wyraził odmiennej woli, art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002 należy interpretować w ten sposób, że nie nakłada on na twórców obowiązku odrębnego ujawnienia każdej części ich produktów, w odniesieniu do których pragną oni skorzystać z ochrony niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego.
- 44 Kryterium powzięcia przez wyspecjalizowane środowiska wiedzy o wydarzeniach składających się na dokonanie ujawnienia zakłada jednak, że wzór dotyczący części produktu lub części składowej produktu złożonego musi być wyraźnie rozpoznawalny. Jeżeli, jak w niniejszej sprawie, czynność ujawnienia polega na publikacji obrazów produktu, to cechy części produktu lub części składowej produktu złożonego, w odniesieniu do których powołano się na dany wzór, powinny być zatem wyraźnie widoczne.
- 45 W tym względzie należy przypomnieć, że – zgodnie z tym, co Trybunał orzekł już w odniesieniu do pojęcia „wzoru” zawartego w art. 6 rozporządzenia nr 6/2002 – aby ocenić indywidualny charakter wzoru, na który się powołano, należy porównać ten wzór do jednego lub więcej niż jednego konkretnego, zindywidualizowanego, określonego i zidentyfikowanego wzoru wyodrębnionego spośród wszystkich wzorów wcześniej udostępnionych publicznie (zob. podobnie wyrok z dnia 19 czerwca 2014 r., *Karen Millen Fashions*, C-345/13, EU:C:2014:2013, pkt 25). Do tego celu kluczowe jest dysponowanie obrazem, który pozwoli na zwizualizowanie wzoru, na który się powołano, w sposób dokładny i pewny.
- 46 Porównanie całościowego wrażenia wywieranego przez kolidujące ze sobą wzory należy przeprowadzić w odniesieniu do całej postaci każdego z tych wzorów. W tym względzie Trybunał orzekł, że art. 6 rozporządzenia nr 6/2002 należy interpretować w ten sposób, że aby wzór można było uznać za posiadający indywidualny charakter, całościowe wrażenie, które ów wzór wywiera na poinformowanym użytkowniku, powinno być inne od wrażenia wywartego na takim użytkowniku nie przez kombinację poszczególnych elementów wyodrębnionych z kilku wcześniejszych wzorów, lecz przez jeden lub więcej niż jeden z wcześniejszych wzorów rozpatrywanych odrębnie (wyrok z dnia 19 czerwca 2014 r., *Karen Millen Fashions*, C-345/13, EU:C:2014:2013, pkt 35).

- 47 Wynika stąd, że – jak wskazał rzecznik generalny w pkt 104 opinii – pojęcie „indywidualnego charakteru” w rozumieniu art. 6 rozporządzenia nr 6/2002 określa nie stosunek między wzorem produktu a wzorami składającymi się na niego części, lecz stosunek między tymi wzorami a innymi wcześniejszymi wzorami.
- 48 Aby ocenić ten indywidualny charakter w świetle całościowego wrażenia wywieranego na poinformowanym użytkowniku przez postać wzoru, na który się powołano, należy oprzeć się na samej definicji pojęcia „wzoru” zawartej w art. 3 lit. a) rozporządzenia nr 6/2002, z uwzględnieniem w szczególności cech linii, konturów, kolorystyki, kształtu, tekstury i materiałów.
- 49 Ponieważ w rozporządzeniu nr 6/2002 nie zdefiniowano wyrażenia „część produktu”, pojęcie to należy rozumieć zgodnie z jego zwyczajowym znaczeniem w języku potocznym (zob. analogicznie wyrok z dnia 20 grudnia 2017 r., Acacia i D’Amato, C-397/16 i C-435/16, EU:C:2017:992, pkt 64 i przytoczone tam orzecznictwo). Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 107 opinii, chodzi tu o fragment „całości”, jaką stanowi dany produkt. Aby postać tego fragmentu mogła być chroniona jako wzór wspólnotowy, musi ona z definicji być widoczna. Powyższe obowiązuje także, jak wynika z brzmienia art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002, w sytuacji gdy wzór, na który się powołano, dotyczy części składowej produktu złożonego.
- 50 Wynika z tego, że aby umożliwić ocenę przesłanek uzyskania ochrony z tytułu wzoru wspólnotowego, dana część produktu lub część składowa produktu złożonego musi być widoczna i wyodrębniona dzięki cechom, które składają się na jej szczególną postać, takim jak linie, kontury, kolory, kształty czy też specjalna tekstura. Oznacza to, że postać tej części produktu lub tej części składowej produktu złożonego powinna być zdolna sama w sobie do wywołania całościowego wrażenia i nie może być całkowicie wtopiona w całościowy produkt.
- 51 W konsekwencji w sprawie w postępowaniu głównym do sądu odsyłającego należy ustalenie, czy cechy wzorów, na które powołuje się Ferrari, a dotyczących części składowych nadwozia odnośnego pojazdu, spełniają wyżej wymienione przesłanki uzyskania ochrony z tytułu niezarejestrowanego wzoru wspólnotowego.
- 52 W świetle powyższych rozważań odpowiedź na zadane pytania powinna brzmieć: art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 6/2002 należy interpretować w ten sposób, że publiczne udostępnienie obrazów produktu, takie jak publikacja zdjęć pojazdu, może prowadzić do publicznego udostępnienia wzoru dotyczącego części tego produktu w rozumieniu art. 3 lit. a) tego rozporządzenia lub części składowej tego produktu, jako produktu złożonego, w rozumieniu art. 3 lit. c) i art. 4 ust. 2 owego rozporządzenia, pod warunkiem że postać tej części produktu lub części składowej produktu złożonego będzie w ramach tego ujawnienia wyraźnie rozpoznawalna. Aby można było zbadać, czy postać ta spełnia przesłankę indywidualnego charakteru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 6/2002, konieczne jest, by dana część lub część składowa stanowiła widoczny fragment produktu lub produktu złożonego, wyraźnie wyodrębniony dzięki liniom, konturom, kolorystyce, kształtom lub specjalnej teksturze.

W przedmiocie kosztów

- 53 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych należy interpretować w ten sposób, że publiczne udostępnienie obrazów produktu, takie jak publikacja zdjęć pojazdu, może prowadzić do publicznego udostępnienia wzoru dotyczącego części tego produktu w rozumieniu art. 3 lit. a) tego rozporządzenia lub części składowej tego produktu, jako produktu złożonego, w rozumieniu art. 3 lit. c) i art. 4 ust. 2 owego rozporządzenia, pod warunkiem że postać tej części produktu lub części składowej produktu złożonego będzie w ramach tego ujawnienia wyraźnie rozpoznawalna.

Aby można było zbadać, czy postać ta spełnia przesłankę indywidualnego charakteru, o którym mowa w art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 6/2002, konieczne jest, by dana część lub część składowa stanowiła widoczny fragment produktu lub produktu złożonego, wyraźnie wyodrębniony dzięki liniom, konturom, kolorystyce, kształtom lub specjalnej teksturze.

Podpisy